

Pielaveden tehostetun nuorisotyön valmiussuunnitelma

www.pielavesi.fi

Sisällys

1	Toimintamalli kriisitilanteessa tai onnettomuudessa	2
2	Tehostetun nuorisotyön lomake	4
3	Nuorisotyön kriisiryhmän kokoonpano	5
4	Sosiaalisen median kriisivalmius	6
5	Toimintakortti: Onnettomuus, joka koskettaa nuoria	7
6	Toimintakortti: Vapaa-ajalla tapahtunut väkivaltatilanne tai sen uhka	8
7	Pielaveden yhtenäiskoulun (Puustellin) kriisisuunnitelma	9
7.1	Koulun kriisiryhmä	9
7.1.1	Kokoonpano	9
7.1.2	Tehtävät	9
7.2	Tiedottaminen	9
7.2.1	Tiedottaminen kriisitoiminnasta	9
7.2.2	Tiedottaminen kriisitilanteessa	9
7.3	Toimintamalleja eri kriisitilanteissa	10
7.3.1	Onnettomuus koulussa	10
7.3.2	Oppilaan kuolema	10
7.3.3	Opettajan tai koulun muuhun henkilökuntaan kuuluvan kuolema	11
7.3.4	Oppilaan lähiomaisen kuolema	11
7.3.5	Itsemurhan uhka	11
7.3.6	Itsemurha	11
7.3.7	Väkivalta tai väkivallan uhka	12
7.3.8	Päihteet	12
7.3.9	Vakava uhkatilanne	12
7.4	Kriisitilanteen arviointi	12
8	Tehostetun nuorisotyön toimenpideraportti	13

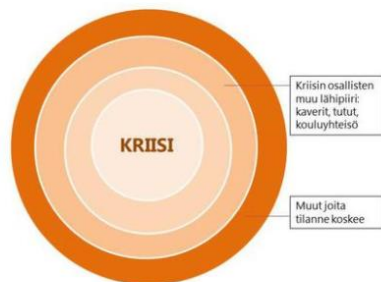
1 TEHOSTETUN NUORISOTYÖN VALMIUSSUUNNITELMA PIELAVEDELLÄ

Tehostetulla nuorisotyöllä tarkoitetaan aikuisten läsnäolon ja saavutettavuuden vahvistamista nuoria koskevissa kriisitilanteissa ja sen jälkeisessä nuorisotyössä. Tehostetulla nuorisotyöllä pyritään kehittämään paikallista verkostoyhteistyötä (<https://www.nuorisokanuuna.fi/fi/verkostot/tehostettunuorisotyö>).

Tehostettu nuorisotyön käynnistetään esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Iso onnettomuus, joka koskettaa nuoria
- Nuoren itsemurha
- Vakava kouluväkivaltatilanne
- Kadulla tapahtuva väkivaltatilanne, joka koskettaa nuoria
- Muu uhkaava tai väkivaltainen tilanne

Tehostetun nuorisotyön toimintakenttä kehän ulkoreunoilla

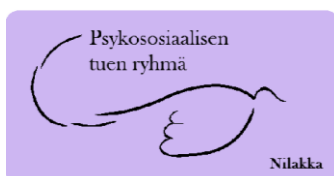

Kriisitilanteessa kriisin ”ytimessä” työskentelevät kriisityön ammattilaiset. Tehostetun nuorisotyön toimijat työskentelevät nuorten kanssa, joita kriisi koskettaa välillisesti, eli ovat ns. ”kriisin ulkokehällä”. Turvataan näin nuorille luottamuksellinen suhde heille tuttujen työntekijöiden kanssa.

**KRIISIN SISÄLLÄ KETKÄ JA KETKÄ
ULKOPUOLELL TEHDÄÄN OMA?**

Kuva 1 (Oulun tehostetun nuorisotyön valmiussuunnitelma)

Pielavedellä tehostetun nuorisotyön valmiussuunnitelmaa on lähdetty työstämään vuonna 2017 Etsivän nuorisotyön ja Nilakan alueen psykososiaalisen työryhmän yhteistyönä.

2 TOIMINTAMALLI KRIISITILANTEESSA TAI ONNETTOMUUDESSA

3 TEHOSTETUN NUORISOTYÖN LOMAKE

Mitä, missä ja milloin on tapahtunut?

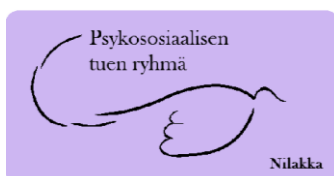
Missä tilassa tehostettu nuorisotyö käynnistyy?

Henkilöstö, joka aloittaa tehostetun nuorisotyön?

Ilmoitus sosiaaliseen mediaan:

Voit tarvittaessa olla yhteydessä valmiushenkilöihin ja/tai esimiehiin:

Erityishuomiot:

4 NUORISOTYÖN KRIISIRYHMÄN KOKOONPANO

Varsinaiset jäsenet (ensisijaisessa yhteydenottojärjestyksessä):
titteli, nimi, puhelin (virka-aikaan ja ulkopuolella)

Lisäksi voidaan kutsua tilanteen mukaan:
titteli, nimi, puhelin (virka-aikaan ja ulkopuolella)

Alueellisen valmiusverkoston jäsenet:
titteli, nimi, puhelin (virka-aikaan ja ulkopuolella)

5 SOSIAALISEN MEDIAN KRIISIVALMIUS

Sosiaalisen median seuraaminen arjessa kuuluu seuraavien työtehtäviin:

Nuorisotyötä koskevissa kriisitilanteissa somen seuraaminen kuuluu (tiedon välittäminen lisätietoa ja oikaisua vaativista asioista):

Someen lisätään tilannetta kuvaavia tietoja seuraavasti (mitä tietoja, mihin kanavaan, kenen luvalla?):

Tietojen laittamisesta someen (tässä kuvattuihin kanaviin) vastaa:

Nettisivujen tietojen päivittämisestä kriisitilanteessa vastaa:

Tilanteen pitkittyessä varahenkilöt ovat:

Mahdollisia yhteistyötahoja ovat (mikä taho, missä asiassa?):

Muuta huomioitavaa tai sovittavaa:

6 TOIMINTAKORTTI: ONNETTOMUUS, JOKA KOSKETTAA NUORIA

- Pysähdy, rauhoitu, kokoa työryhmä/pari → Tiedottaminen tapahtuneesta
- Varaa tilat (nuorisotilat, Monitaitokset, koulu, seurakunta)
 - Varmista, että tilassa on tarvittavat tuotteet (nenäliinat, juomista)

Nuorisotilojen käyntiosoite: Laurinpurontie 14 72400 Pielavesi Nuorisotyöntekijä p. 040 489 4957		Monitaitokset: Pajatie 5 72400 Pielavesi Toiminnanjohtaja p. 044 297 3619
Pielaveden yhtenäiskoulu, Puustelli Laurinpurontie 23 72400 Pielavesi Rehtori p. 040 489 4176	Lukio Koulutie 3 72400 Pielavesi Rehtori p. 040 489 4197	Seurakunta Pappilantie 11 72400 Pielavesi Seurakunnan nuorisotyöntekijä p. 0400 811 466

- Tiedottaminen, mistä nuoret saavat apua → WhatsApp & Facebook
 - Tiedottamisessa muista ilmoittaa, jos nuorisotilat eivät ole normaalissa käytössä
 - Ulkoinen tiedottaminen → Kunnanjohtaja, sivistysjohtaja

Toiminta

(mitä tehdään, kun nuoret kokoontuvat)

- Otetaan nuoret vastaan ja ohjataan yhteiseen tilaan
- Toimijoiden esittely ja kerrotaan, miksi olemme kokoontuneet (faktatiedot)
- Kerrotaan nuorille, kuinka paljon aikaa kokoontumiselle on ja että on myös mahdollisuus kahdenkeskeiseen keskusteluun
- Keskustelu tapahtuneesta
- Mahdollisuus hiljaiseen hetkeen
- Jos nuori käyttäytyy muita häiritsevästi, rauhoitetaan tilanne, mutta annetaan nuorille kuitenkin mahdollisuus käsitellä tapahtunutta omalla tavallaan
- Lyhyt info asiasta: "Kuinka huolehdin itsestäni ja kuinka toimin, kun kaverista on huoli"
- Kriisikortin jako ja kerrotaan, mikä kortti on
- Tilaisuus päättyy, tarvittaessa nuorten ohjaus muihin tukitoimiin sekä yhteys vanhempiin
- Tilaisuudessa olleiden työntekijöiden kesken purkukeskustelu

7 TOIMINTAKORTTI: VAPAA-AJALLA TAPAHTUNUT VÄKIVALTATILANNE TAI SEN UHKA

- Pysähdy, rauhoitu, kokoa työryhmä ja ota yhteys Nilakan psykososiaalisen tuen työryhmään
 - Varaa tilat (nuorisotilat, Monitaitokset, koulu, seurakunta)

Nuorisotilojen käyntiosoite: Laurinpurontie 14 72400 Pielavesi Nuorisotyöntekijä p. 040 489 4957		Monitaitokset: Pajatie 5 72400 Pielavesi Toiminnanjohtaja p. 044 297 3619
Pielaveden yhtenäiskoulu Laurinpurontie 23 72400 Pielavesi Rehtori p. 040 489 4176	Lukio Koulutie 3 72400 Pielavesi Rehtori p. 040 489 4197	Seurakunta Pappilantie 11 72400 Pielavesi Seurakunnan nuorisotyöntekijä p. 0400 811 466

Toiminta

- Huolehdi puhelin lähelle, avoimet poistumistiet
- Otetaan nuoret vastaan
- Toimijoiden esittely, miksi olemme kokoontuneet. Tehdään selväksi, ettei tilaisuus ole "oikeus", jossa käsitellään tapahtumaan johtaneita syitä. Kerrotaan vain faktat!
- Arvioi kuinka paljon annat infoa väkivallasta
- Avoin ja vapaa vuoropuhelu nuorten kanssa
 - Tarjotaan myös mahdollisuus kahdenkeskiseen keskusteluun
- Jos nuori käyttäytyy häiritsevästi, rauhoitetaan tilanne, mutta annetaan nuorelle myös mahdollisuus käsitellä tunteita omalla tavallaan → jos tilanne kriisiytyy → keskeytä tilaisuus turvallisuussyistä
- Jos nuori päihtynyt ohjataan poistumaan tilasta → annetaan jatkotoimintaohjeet
- Kriisikortin jako; RIKU:n yhteystiedot ja toimintaohjeet
- Tilaisuus päättyy, tarvittaessa ohjaus muihin tukitoimiin → tarvittaessa yhteys nuoren vanhempiin
- Tilaisuudessa olleiden työntekijöiden kesken tilanteen purku

8 PIELAVEDEN YHTENÄISKOULUN (PUUSTELLIN) KRIISISUUNNITELMA

Määritelmä: Kriisiksi määritellään oppilaan tai koulun työntekijän kuolema, oppilaan lähiomaisen kuolema tai itsemurha, mutta myös vakava onnettomuus, kouluväkivalta, hysteerisyyttä aiheuttava huhu, tulipalo tai muu uhkatilanne. Tarkoituksena on toimia heti, jotta apua tarvitsevat saadaan seurantaan ja välttyään asiaa suurentelevilta huhuilta.

8.1 Koulun kriisiryhmä

8.1.1 Kokoonpano

- Rehtori
- Vararehtori
- Oppilaanohjaaja
- Kouluterveydenhoitaja
- Koulukuraattori
- Koulupsykologi

8.1.2 Tehtävät

- kriisiryhmä kutsutaan koulun rehtorin avuksi kriisitilanteessa
- kriisiryhmä kutsuu tarvittaessa henkilökunnan koolle
- mieltii jatkotoimenpiteet yhdessä kodin kanssa
- harkitsee ulkopuolisen avun tarvetta henkilökunnalle ja oppilaille
- pitää kriisisuunnitelman ajan tasalla
- ylläpitää kouluttautumista kriisityöhön
- perehdyttää uudet työyhteisön jäsenet

8.2 Tiedottaminen

8.2.1 Tiedottaminen kriisitoiminnasta

- informaatiota henkilökunnalle
- informaatiota vanhemmille vanhempainilloissa
- tietoa oppilaille

8.2.2 Tiedottaminen kriisitilanteessa

- Henkilö, joka on saanut tiedon tapahtuneesta, on vastuussa siihen asti, kun hän on välittänyt tiedon rehtorille.
- Rehtori selvittää:

- mitä asia koskee
- mitä on tapahtunut ja missä
- miten kaikki tapahtui ja mitä tapahtumasta tiedetään
- Jos rehtori ei ole paikalla, vararehtori on vastuussa
- Rehtori kutsuu kriisiryhmän avukseen.
- Opettajakuntaa ja muuta koulun henkilökuntaa informoidaan tapahtuneesta.
- Opettajat saavat ohjeita asian käsittelystä luokissa.
- Tärkeää on antaa oikeita tietoja ja estää siten huhuja.
- Kaikki tiedottaminen tapahtuu ensisijaisesti rehtorin kautta.

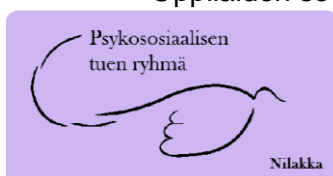
8.3 Toimintamalleja eri kriisitilanteissa

8.3.1 Onnettomuus koulussa

- Hälytä ambulanssi/muut opettajat avuksi
- Aloita ensiapu
- Tieto terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen
- Tieto rehtorille/kriisiryhmälle/henkilökunnalle
- Oppilaat pois onnettomuuspaikalta
- Silminnäkijät erilleen; heistä pidetään erityistä huolta
- Ilmoitus huoltajalle mahdollisimman pian
- Asian käsittely luokissa
- Kirjallinen viesti koteihin asiasta
- Järkyttyneimmät oppilaat koteihin vain aikuisen mukana
- Asian jälkikäsittely luokissa
- Oppilaiden seuranta

8.3.2 Oppilaan kuolema

- Oppilaan kuolemasta perheelle ilmoittaa pappi, poliisi tai sairaala.
- Tiedon saanut opettaja informoi rehtoria
- Rehtori informoi opettajia ja muuta henkilökuntaa
- Luokan opettaja neuvottelee kriisiryhmän kanssa, kuka toimii perheen yhdyshenkilönä
- Perheen toivomuksia kunnioitetaan kaikissa asioissa, etenkin asiasta tiedottamisessa
- Keskustelu luokissa/muistaminen
- Oppilaiden seuranta

8.3.3 Opettajan tai koulun muuhun henkilökuntaan kuuluvan kuolema

- Rehtori informoi henkilökuntaa/luokkia yhteisesti.
- Kriisiryhmä keskustelee ulkopuolisen avun tarpeesta
- Jälkikäsitteily henkilökunnalle
- Keskustelu luokissa
- Muistaminen: suruliputus, hiljainen hetki, hautajaiset jne.
- Oppilaiden seuranta

8.3.4 Oppilaan lähiomaisen kuolema

- Tieto rehtorille ja kriisiryhmälle
- Tieto kaikille opettajille ja ohjaajille
- Kotoa lupa saada kertoa asiasta muulle luokalle
- Luokan huomio oppilaalle
- Oppilaalle keskustelumahdollisuus
- Oppilaan seuranta

8.3.5 Itsemurhan uhka

- Puhu oppilaan kanssa:
 - Älä jätä yksin
 - Tarjoudu pohtimaan ongelmaa, ei ratkaisemaan sitä
 - Kaikki vihjeet otettava todesta
 - Yhteys kotiin ja ammattiauttajaan

8.3.6 Itsemurha

- Koskettaa aina koko kouluyhteisöä.
- KODIN KANSSA SOVITTAVA, MITEN TOIMITAAN.
- Jälkikäsitteily erittäin tärkeää:
 - Tieto rehtorille/kriisiryhmälle
 - Tieto koulun henkilökunnalle
 - Tieto oppilaille: perheeltä lupa kertoa tosiasiat perättömien huhujen estämiseksi
 - Tiedote mahdollisista reaktioista ainakin oman luokan koteihin
 - Jälkikäsitteily henkilökunnalle
- ERITYINEN TUKI JA SEURANTA SLMINNÄKIJÖILLE JA LÄHIMILLE YSTÄVILLE
 - Keskustelu luokissa
 - Oppilaiden seuranta
 - Muistaminen koulussa ja luokassa

8.3.7 Väkivalta tai väkivallan uhka

- Tartuttava tilanteeseen
- Yhteys kriisiryhmään ja rehtoriin
- Rehtori informoi muita tapahtuneesta
- Yhteys poliisiin/vanhempiin

8.3.8 Päähteet

- Katso toimintamalli päihteisiin liittyvissä ongelmatilanteissa

8.3.9 Vakava uhkatilanne

Näitä ovat mm. suuronnettomuus, tulipalo, ammuskelu jne.

- Kriisiryhmä ja opettajat auttavat tilanteessa mukana olleita
- Tiedotus
- Suuronnettomuuden jälkihuolto ihmisille järjestetään viranomaisten pyynnöstä

8.4 Kriisitilanteen arviointi

Henkilökunta arvioi kriisiryhmän kanssa, miten tilanne hoidettiin. Tarvittaessa konsultoidaan mukana olleita ja tehdään tarvittavat muutokset kriisivalmiusohjelmaan.

9 TEHOSTETUN NUORISOTYÖN TOIMENPIDERAPORTTI

Mikä tilanne (Mitä tapahtui, missä ja milloin? Mistä saatiin tieto?):

Mitä tehtiin? (omat ja yhteistyötahojen toimet aikajärjestyksessä):

Mitä mahdollisia jatkotoimenpiteitä tarvitaan edelleen:

Ketkä tekivät (keskeisesti mukana olleet työntekijät ja muu henkilökunta sekä myös keskeiset yhteistyötahojen henkilöt):

Mikä meni hyvin:

Mitä haasteita:

Mitä opittavaa ja muutettavaa toimintatapoihin ja ohjeisiin:

Raportin laati: _____

